

HOE DE VICIEUZE CIRKEL VAN STAATSSCHULD EN BEZUINIGINGSBELEID TE DOORBREKEN ?

Burgeraudit over de Belgische staatsschuld (ACiDe)
OKTOBER 2014

www.auditcitoyen.be

WIE ZIJN WIJ ?

Wij, burgers, vakbonden en verenigingen, lid van het platform voor een Burgeraudit over de Schuld (BAS - ACiDe),

hebben besloten onze krachten en kennis te bundelen om het mechanisme van de Belgische staatsschuld beter te begrijpen.

Wij zijn vooral geïnteresseerd in de manier waarop deze schuld geïnterpreteerd en publiek gemaakt wordt.

Inderdaad, vanwege verschillende objectieve redenen, zijn we van mening dat de Belgen niet boven hun stand geleefd hebben en dat het gat in de staatsfinanciën grotendeels gedolven is door de bankencrisis, door het fiscaal beleid dat men gevoerd heeft en door een reeks andere politieke keuzes.

Daarom, en gezien de sterke steun die wij genieten (meer dan 7600 handtekeningen ingezameld sinds 2013), vragen wij aan de openbare machten en instellingen ter zake een volledige transparantie over de oorzaken van het ontstaan van de staatsschuld.

Aan de hand van dit burgerinitiatief rond de staatsschuld wensen wij de terugbetaling van bepaalde delen van die schuld in vraag te stellen.

Het lijkt ons onrechtvaardig dat staatsschulden worden afgebouwd ten koste van belangrijke budgettaire besparingen in onze sociale zekerheid en in de openbare dienstverlening, terwijl we het fijne van de zaak nog niet weten.

Deze politiek kan maar één resultaat tot gevolg hebben:
de verarming van de bevolking.

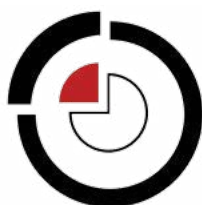
INLEIDING

Gingsbeleid zijn niet onvermijdelijk met elkaar verbonden.

Om op een goede manier uit de crisis te geraken moeten we ons buigen over dit cruciaal vraagstuk van de staatsschuld. Bovendien, en zoals we in deze brochure zullen uitleggen, bestaan er wel degelijk andere oplossingen dan het blindelings betalen van deze schuld.

Dit Belgisch Burgeraudit wenst het debat hieromtrent te stimuleren en de mensen rond deze zaak te mobiliseren.

Wij wensen u een aangename lectuur en danken u alvast voor de interesse die u voor dit burgerinitiatief toont.

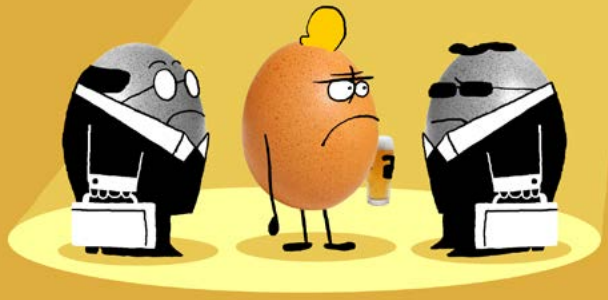
BAS

BURGERAUDIT OVER DE SCHULD

HET GEVAAR LIGT NIET ACHTER ONS. HET IS HIER EN NU EN HET LIGT VOOR ONS

Vaststellend dat :

- De besparingsmaatregelen van de regering sociaal onrechtvaardig zijn en economisch geen steek houden. En aangezien deze maatregelen op de rug van de bevolking worden genomen, worden de gemeenten financieel gewurgd, worden de openbare diensten afgebouwd, worden de gepensioneerden, de werklozen, de werknemers en werknemsters, de jongeren en de vrouwen in het bijzonder hard geraakt door dit besparingsbeleid. Extreem rechts teert op de werkloosheid en de sociale uitsluiting.
- Het Europese Stabiliteits - en Groeipact (ESGP) ons verplicht binnen de 20 jaar de overheidsschuld te verminderen tot 60 % van het BBP. In de context van een zwakke groei, deze eis van de Europese Commissie inhoudt dat men jaarlijks een budgettair overschot van 10 miljard euro moet genereren. Dit objectief halen via een bezuinigingspolitiek, ons rechtstreeks naar een lange periode van achteruitgang van economische en sociale rechten voor de meerderheid van de bevolking leidt en tot een groter worden van de ongelijkheden.
- De last van de huidige schuld het onmogelijk maakt de nodige middelen vrij te maken voor het ontwikkelen van een dynamisch economisch, sociaal en milieubeleid, dewelke normaal gezien werkgelegenheid scheppen en het sociale welzijn bevorderen.
- De vraag hoe met deze schuld wordt omgegaan één van de belangrijkste vraagstukken is voor de huidige en voor de komende regeerperioden.

Eist het Burgeraudit :

- 1. Een nationaal debat over de schuld en het bezuinigingsbeleid**
- 2. Meer transparantie en democratie**
- 3. Een vermindering van de schuld, waarbij de last wordt gedragen door degenen die de crisis veroorzaakten**
  - een onderzoek naar de staatsschuld om vast te stellen welk deel niet moet terugbetaald worden
  - het bedrag en het ritme van de terugbetalingen verminderen
  - de schuld verlichten via een hervorming van de Europese Centrale Bank (ECB)
  - de schuld verminderen door de grote vermogens mee te laten betalen
- 4. Solidariteit**
  - Een onderzoek naar de schuldeisen die België heeft tegenover van de landen van het Zuidelijke halfrond en een annulering van de eisen die als onwettelijk of moreel verwerpelijk beschouwd worden

1

EEN OP NATIONALE SCHAAL GEORGANISEERD DEBAT OVER DE STAATSSCHULD EN HET BEZUINIGINGSBELEID

Ondanks een groeiend bewustzijn en een groeiende maatschappelijke mobilisatie rond de vragen van de staatsschuld en het daaraan gekoppelde besparingsbeleid, is er geen openbaar debat over deze vraag. « De schuld moet betaald worden » ; « het besparingsbeleid is een noodzaak » ; « structurele hervormingen en het maken van offers zijn een noodzakelijk kwaad ». Dit is in een notendop de belangrijkste boodschap die onder de bevolking verspreid wordt door de meeste traditionele partijen, door hun politieke mandatarissen, en door de gangbare media, zowel de publieke als de commerciële.

Van waar komt die schuld werkelijk ? Wie profiteert ervan ? Hoe kunnen we ze beheren zonder aan het welzijn van werknemers en burgers te raken ? Moeten we ze wel terugbetalen ? Over al deze vragen moet ernstig gedebatteerd worden. De openbare omroepen moeten hier ook hun rol in spelen, namelijk door over de verschillende denkrichtingen die in de maatschappij aanwezig zijn te berichten, door het woord te geven aan mensen die alternatieve analyses voorstellen en door debatten hierover te openen.

Het is belangrijk de publieke opinie op te hoogte te brengen van volgende feiten :

***Neen, de Belgen
hebben niet
boven hun stand geleefd !***

Vaak wordt beweerd dat de openbare machten het geld door deuren en vensters zouden gegooid hebben en dat de Belgen op een ongehoorde manier van gezondheidszorgen, pensioenen en andere sociale voordelen zouden geprofitteerd hebben.

Deze bewering is vals : de Belgische openbare uitgaven zijn de laatste dertig jaren stabiel gebleven (rond de 43 % van het BBP¹).

De recente explosie van de staatsschuld werd vooral veroorzaakt door :

- Het redden van de banken door de overheid (socialiseren van de private schulden)
- Politieke (met name fiscale) keuzes die een minderheid van de bevolking buitensporig verrijkt en de meerderheid van de bevolking verarmd hebben
- Een financieringspolitiek die, sinds het Verdrag van Maastricht van 1992, belangrijke delen van de openbare financiële middelen afleidt naar het betalen van interesten aan de banken.
- Een economische crisis die het rechtstreekse gevolg is van de financiële crisis.
- De besparingsmaatregelen die enkel de zaken verergerd hebben.

---

1 Bron : NBB, 2012

**Arcelor Mittal a payé 0€
d'impôts en 2010 pour un
bénéfice de 1,39 milliard**

**État endetté: trop de dépenses
ou pas assez de recettes?**

À QUI PROFITE LA DETTE ?

www.auditcitoyen.be

*Arcelor Mittal heeft in 2010,
tegenover een winst van 1,39 miljard euro,
0 € belastingen betaald
Staat gebukt onder de schulden: te veel uitgaven of te weinig inkomsten???*

Wie komt de staatsschuld ten goede?

- Uittreksel van een serie stickers gemaakt door ACiDe Liège.

Bedrag van de schuld in 2013 :

380 miljard €

Kost van het monetaire beleid sinds 1992¹

250 miljard €

Minderinkomsten ten gevolge van de fiscale hervormingen
van 2002 en 2011

170 miljard €

Bruto kost van de bankenredding tussen 2009 en 2013

35 miljard €

Met andere woorden een kost van meer dan 450 miljard euro door deze 3 maatregelen die bijna uitsluitend ten gunste van de privésector werden genomen.

¹ Sinds 1992 en het Verdrag van Maastricht, mogen de lidstaten van de EU niet meer bij hun centrale bank lenen, maar moeten zij dat op de internationale financiële markten doen.

Augmentation de
la dette publique :
la faute à qui?

*Het stijgen van de openbare schulden :
wiens schuld is dit?*

***Het bezuinigingsbeleid doet de
staatsschuld niet dalen,
wel in tegendeel !***

Overall in Europa, waar het sinds het uitbreken van de crisis werd toegepast, heeft het bezuinigingsbeleid dezelfde resultaten voortgebracht, met name een toename van de tekorten op de begroting en een toename van de staatsschuld. In 2 jaar tijd heeft Griekenland zijn staatsschuld zien exploderen van 127 % naar 165 % van het BBP. In Spanje heeft het besparingsbeleid de schuld doen groeien van 36,7 % in 2008 naar 96 % van het BBP in 2013. De Portugese schuld is gestegen van 77,4 % van het BBP in 2009 naar 114 % in 2012.

In België is de schuld gestegen van 84 % in 2007 naar meer dan 100 % vandaag, een nominale toename met bijna 100 miljard euro en dat ondanks het strenge bezuinigingsbeleid dat sinds 2011 wordt toegepast. Het besparingsbeleid doet niets anders dan de problemen verergeren : hoe strenger men het toepast, hoe dieper men in de recessie verzinkt. Het bezuinigingsbeleid heeft eigenlijk nooit gewerkt en zal nooit werken. Noch in het Noorden, noch in het Zuiden bestaat er ook maar één voorbeeld dat aantoont dat zo'n politiek positieve resultaten afwerpt. In werkelijkheid is het besparingsbeleid de vertaling van een politieke strategie die als doel heeft de uitbuiting van de werknemers te vergroten.

STAATSUITGAVEN 2012

* ODA : Openbare ontwikkelingshulp
Bron : Nationale Bank van België

De schuld is de grootste uitgave van de Staat

Wanneer men rekening houdt met de terugbetaling van het kapitaal, wordt de schuld de belangrijkste uitgave van de openbare machten : ieder jaar is dat ongeveer 45 miljard euro die de Belgische staat terugbetaalt aan zijn schuldeisers als gevolg van de schuld (13 miljard interesten en het saldo als terugbetaling van het kapitaal).

Dat is zes keer meer dan de uitgaven voor de werkloosheid (ongeveer 7 miljard euro's per jaar) en ongeveer twee keer meer dan de gezondheidsuitgaven (ongeveer 24 miljard euro's). De staatsschuld wordt zo gebruikt als middel om de bevolking onder de knoet te houden en is zodoende een mechanisme om de door de werknemers gecreëerde rijkdommen naar het 1 % rijkste deel van de bevolking over te hevelen, met andere woorden naar hen die het kapitaal bezitten.

In tegenstelling tot wat men vaak gelooft zijn de schuldeisers van de staatsschuld niet de kleine spaarders, maar zeer overwegend (voor 95%) de grote Belgische en buitenlandse private financiële instellingen en hun aandeelhouders.

Een stopzetten van betalingen veroorzaakt niet noodzakelijk een catastrofe.

Meestal wordt de mening verspreid dat een stopzetten van de betalingen gelijk zou staan aan het verzinken in chaos. Tijdens de periode 1946 – 2008 zijn er nochtans over de hele wereld 169 opschortingen van betalingen geweest voor een gemiddelde duurtijd van drie jaren². Met, als bonus voor bepaalde landen, een herstel van de economie.

Meerdere landen hebben besloten hun schuldeisers uit te dagen en de terugbetalingen te staken. In tegenstelling tot de catastrofe die men aankondigde, had dit vooral als effect dat de krachtverhoudingen veranderden : plotseling werden de schuldeisers verplicht belangrijke toegevingen te doen. Daarenboven, de beste manier om te weten wie je schuldeisers zijn, is te stoppen met betalen, want de schuldeisers zijn dan verplicht zich kenbaar te maken. De herschikking of de gedeeltelijke annulering van de schuld heeft het aan landen toegelaten een tweede adem te vinden op economisch vlak.

Wij aanvaarden dus de stelling niet dat het onmogelijk zou zijn de schuldeisers onder druk te zetten omdat dit een catastrofe zou veroorzaken. In tegendeel: gedwee de schulden betalen en alles doen om de financiële markten gerust te stellen leidt ons recht naar de catastrofe, zoals het recente Griekse voorbeeld dit goed aantoont.

---

² Carmen M. Reinhart et Kenneth S. Rogoff, *Cette fois, c'est différent. Huit siècles de folie financière*, Paris, Pearson, 2010.

2

MEER TRANSPARANTIE EN DEMOCRATIE

De beweging van de burgerauditing rond de Belgische overheidsschuld wenst die schulden te identificeren die niet ten goede komen aan de meerderheid van de bevolking. Wij eisen de grootste transparantie over de oorzaken van de schuldoopbouw van alle overheidsinstellingen, evenals over de identiteit van de houders van de schuldtitels. De Belgische openbare machten moeten de rapporten en de bestaande rekeningen ter beschikking stellen van de bevolking en in een voor iedereen (en niet enkel voor een minderheid van financiële experts) verstaanbare vorm.

In veel gevallen worden de rekeningen en budgetten gekenmerkt door een gigantische hoeveelheid tabellen (meer dan 600 bladzijden), zonder enig commentaar noch poging deze te duiden. Wij hebben trouwens kunnen vaststellen dat de personen die deze informatie in hun bezit hebben en deze beheren, op alle niveaus, zeer weinig geneigd zijn de vragen of de legitieme verwachtingen van de onderzoeksgroepen te beantwoorden.

« De moeilijkheid om aan gegevens over de staatsschuld te geraken is maar één aspect van het gebrek aan transparantie aangaande de rekeningen van de overheid in de meeste landen. Denk maar aan de impliciete garanties die gegeven werden aan de grote investeerders in overheidsobligaties die de overheidsschuld van de Verenigde Staten in 2008 met duizenden miljarden dollars verzwaaard hebben, aan de duizenden miljarden dollars aan operaties buiten balans ondernomen door de Federal Reserve en aan de impliciete garanties gegeven aan de banken (...). Deze ondoorzichtigheid lijkt endemisch te zijn aan de overheidsschulden. Het terugvinden van elementaire historische gegevens over de schuld van centrale overheden is bijna lachwekkend moeilijk »

- Kenneth Rogoff en Reinhart, 'neo-liberale' economen.

Het recht op informatie en het recht deel te nemen aan het overheidsbestuur worden beiden erkend door het internationaal recht. Inderdaad, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948 stelt dat « *Een ieder het recht heeft om deel te nemen aan het bestuur van zijn land, rechtstreeks of door middel van vrij gekozen vertegenwoordigers...* » (artikel 21). Het Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten van 1966 stelt dan weer dat : « *2, Een ieder heeft het recht op vrijheid van meningsuiting ; dit recht omvat de vrijheid informatie en ideeën van eender welker aard op te zoeken, te ontvangen en te verspreiden, zonder beperking van landsgrenzen, in een mondelinge, geschreven of gedrukte vorm* » (artikel 19).

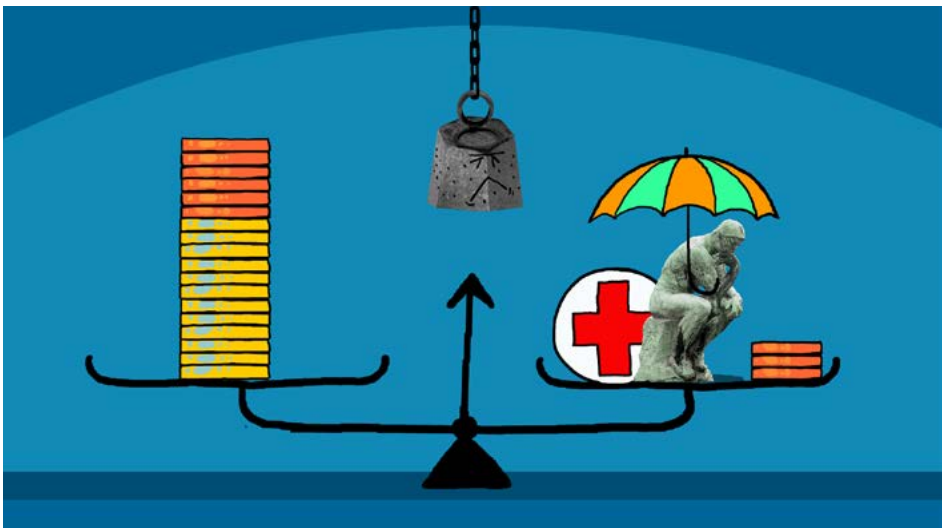
In Vlaanderen wordt het recht op toegang tot informatie betreffende de rekeningen en budgetten van de openbare besturen eveneens gegarandeerd door het Decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, meer bepaald in de artikelen 7 tot 16¹. « *De personeelsleden van instanties zijn verplicht om ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die informatie zoekt waarover instanties beschikken, hierbij behulpzaam te zijn. De instantie is verplicht aan ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen.* » (Artikel 7).

---

1 Het decreet raadplegen kunt u hier : <http://openbaarheid.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=15>

Gezien het hier gaat over budgettaire en financiële keuzes van en voor de bevolking, is het noodzakelijk dat de bevolking zich deze vraag toe-eigent. Het gaat hier immers om het eigen belang van deze bevolking. Het is dan ook daarom dat het werk van de Burgeraudit er in de eerste plaats uit bestaat degelijke informatie te verspreiden, de bevolking hierrond te sensibiliseren en te mobiliseren, en pas dan een werk is van boekhoudkundig en economisch onderzoek. Het doel van ons onderzoek is niet enkel uit te maken waar de schuld, die we elke dag betalen, vandaan komt, maar ook om een permanente democratische controle te installeren over de keuzes rond collectieve schulden en rond het beheer van het overheidsbudget.

In dezelfde bezorgdheid rond reële democratische transparantie, moeten de openbare besturen onder controle van de burger de financiële sector terug in handen nemen, te beginnen met de banksector, om zodoende de aankopen en verkopen van de schuld op het spoor te blijven, en om uit te vissen wie de werkelijke schuldeisers zijn.

3

EEN VERMINDERING VAN DE STAATSSCHULD WAARVAN DE KOST ZAL GEDRAGEN WORDEN DOOR DE VERANTWOORDELIJKEN VOOR DE CRISIS

Om het volume en het gewicht van de schuld te verminderen die op de maatschappij weegt, moeten we andere wegen dan het besparingsbeleid en de sociale afbraak onderzoeken; dit ten einde een economische en sociale catastrofe te vermijden. Het basisprincipe moet het volgende zijn : diegenen laten betalen die verantwoordelijk zijn voor de schuldcrisis en niet de slachtoffers ervan. Om dit te bereiken, bestaan er verschillende mogelijkheden die idealiter gecombineerd worden toegepast.

Een grondig onderzoek over de staatsschuld om het deel te bepalen dat niet moet worden terugbetaald

Een diepgaand onderzoek, transparant en democratisch, moet toelaten licht te werpen op de werkelijke oorzaken van het ontstaan van de Belgische schuld en moet het mogelijk maken dat deel te bepalen dat de bevolking echt moet terugbetalen.

Niet alle schulden hebben dezelfde grondslag en zijn niet noodzakelijk nefast of te veroordelen. Een regering kan lenen om een ziekenhuis te bouwen of om in onderwijs te investeren. Daarentegen, wanneer men kijkt naar hetgeen er de laatste 25 jaar gebeurt in het zuidelijk halfrond stelt men vast dat staatsschulden er helemaal geen werktuig zijn van investeringen, die de bevolking ten goede komen. De schulden vormen, in dit geval, een krachtig mechanisme dat de rijkdommen van de meerderheid van de wereldbevolking overdraagt naar de bezitters van grootkapitaal. Het mechanisme van de schuldvorming

dient eveneens als instrument van politieke en economische dominantie, gebruikt door de schuldeisers om hun controle over alle levenssferen te behouden of te versterken. Het werk van de Burgeraudit bestaat er juist in om op een gezamenlijke en democratische manier vast te stellen welke de schulden zijn die niet ten goede komen aan de meerderheid van de bevolking en die dus in vraag kunnen gesteld worden.

Het bedrag en het ritme van de terugbetaling van de schuld vermindere.

Vele wetteksten, waaronder het handvest van de Verenigde Naties die de kern vormt van het internationaal recht, bevestigen dat de mensenrechten belangrijker zijn dan de rechten van de schuldeisers. “In het geval van een conflict tussen de verplichtingen van de leden van de Verenigde Naties die voortvloeien uit het onderhavige verdrag en de verplichtingen die voortvloeien uit eender welk ander internationaal verdrag, hebben de eersten voorrang”(artikel 103). Een regering die er de politieke moed toe zou hebben, kan dus wettelijk de betaling van de schuld stopzetten indien deze betaling een aantasting betekent van fundamentele rechten zoals het recht op onderwijs, op gezondheidszorg, op sociale zekerheid, op huisvesting, enz...

Voor het merendeel van de landen van de Derde Wereld, maar ook voor Griekenland, Spanje of Portugal, waar deze fundamentele rechten op een bijzonder agressieve manier worden

aangetast, is een dergelijke stopzetting volledig gerechtvaardigd. Landen zoals België of Frankrijk zouden een regel kunnen vastleggen die zou verbieden dat de bedragen voorbehouden voor het terugbetalen van de staatsschuld een bepaald percentage (bijvoorbeeld 5 %) van de staatsontvangsten zouden mogen overschrijden, dit in tegenstelling tot de dwangbuis ons opgelegd door het ESGP dat een sterke verhoging bepaalt van het deel staatsontvangsten bestemd voor de terugbetaling van de schuld.

Gezien de eisen die het Europees Stabiliteits- en Groeipact opleggen ons naar een economisch en sociaal doodlopend straatje leiden, weigeren we deze verder te aanvaarden. De grote schuldeisers hebben geprofiteerd (en profiteren vandaag nog steeds) van de speculatie op de staatsschuld en wij vergeten niet dat diezelfde schuldeisers, te weten de grote banken, gered werden door de Europese staten.

Vandaar dat wij de mening toegedaan zijn dat de schuldeisers een belangrijke herstructurering van de schuld moeten aanvaarden (met uitzondering van de kleine houders van schuldbewijzen die volledig dienen terugbetaald te worden). Om dat te bewerkstelligen, zou een reeks maatregelen ernstig moeten overwogen worden, indien mogelijk tezelfdertijd uitgevoerd :

- Een verlenging van de duur van de betaling (met vermindering van de totale kost van de schuld)
- Een verlaging van de interestvoet
- Een kwijtschelding van een deel van de schuldvoorraden.

Deze vermindering van betaling opgelegd aan de schuldeisers zal in geen geval kunnen gelijk gesteld worden met het aanvaarden van de legitimiteit van de schuld. De schulden, waarvan bij de Burgeraudit blijkt dat zij onrechtmatig zijn, zullen moeten herbekeken worden.

In het geval van een annulering van overheidsschulden, zullen vanzelfsprekend kleine beleggers beschermd worden die hun spaarcenten in schuldbewijzen van de staat belegd hebben, evenals werknemers en gepensioneerden waarvan een deel van hun sociale bijdragen (pensioen, werkloosheid, ziekte, familie) door instellingen of beheerorganisaties in hetzelfde type van schuldbewijzen geplaatst werden.

Verlichten van de schuld via een hervorming dan de Europese Centrale Bank (ECB)

In plaats van in twee keer bedragen van meer dan 1.000 miljard euro aan banken te lenen tegen 1 % rente (vandaag feitelijk nog maar 0,25 %) opdat deze die bedragen vervolgens aan de Staten zouden lenen tegen 2,3,4 % rente of meer, moet de ECB rechtstreeks kunnen lenen aan staten tegen zeer lage interestvoeten. Vandaag wordt dit uitdrukkelijk verboden door de Europese verdragen en meer bepaald door het artikel 123 van het Verdrag van Lissabon¹. Enkel voor België heeft dit verbod een meerkost veroorzaakt van 250 miljard euro in 20 jaar. Deze situatie is totaal absurd.

Het is bovendien noodzakelijk de hele ECB compleet te hervormen. In plaats van als enige doelstelling het bestrijden van de inflatie te hebben, moet deze instelling rechtstreeks Staten kunnen financieren dewelke, in hun sociale- en milieudoelstellingen, met de noden en fundamentele rechten van hun bevolkingen rekening wensen te houden. Het is eveneens noodzakelijk dat deze instelling (ECB) gecontroleerd wordt door de Europese burgers.

---

¹ Het artikel 123 van het Verdrag van Lissabon vervangt het artikel 104 van het Verdrag van Maastricht. Het verbiedt de Lidstaten rechtstreeks van hun centrale banken of van de ECB te lenen.

De schuld verminderen door de bezitters van grootkapitaal te laten bijdragen

Eén principe moet voorrang krijgen bij het beheer van de huidige schuldcrisis : het zijn degenen die haar veroorzaakten en niet de slachtoffers ervan die de kostprijs moeten betalen. De verantwoordelijken voor de crisis blijven onbestraft en komen er zelfs versterkt uit. Om van koers te veranderen zijn verschillende maatregelen mogelijk.

De maatregelen voor een rechtvaardiger fiscaliteit moeten de sociale rechtvaardigheid verhogen door een evenwichtiger verdeling van de geproduceerde rijkdommen te bewerkstelligen en door de noodzakelijke terechte overgang hier naartoe te organiseren. De versterking van de progressiviteit van de belastingen, het 'globaliseren' van de inkomens bij de berekening van de personenbelasting, de belasting op de vermogens of het verhogen van de belasting op de winsten van de grote ondernemingen (maar eveneens de verhoging van de – directe en indirecte – lonen in verhouding tot de winsten) zijn maatregelen die moeten samengaan.

Parallel hiermee kan men krachtige maatregelen overwegen, op permanente of op uitzonderlijke basis, die gedeeltelijk zouden kunnen dienen om de last van de schuld te verlichten. Wij citeren :

- Een actieve strijd tegen de grote fiscale fraude
- Een uitzonderlijke belasting op de grote vermogens
- Een belasting op financiële transacties op Europese schaal
- De verplichting voor grote ondernemingen en grote vermogens staatsobligaties te kopen met zeer laag of nul rendement

SOLIDARITEIT

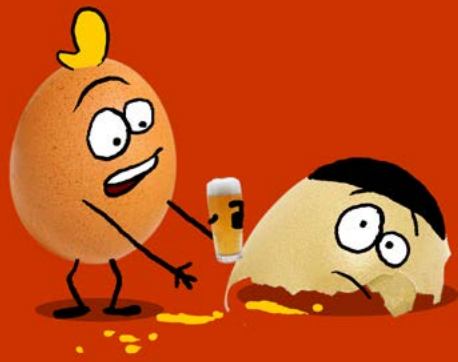
De moreel verwerpelijk en onwettig geachte schuldvorderingen van België ten overstaande van ontwikkelingslanden annuleren

In deze zin actie ondernemen zou niets anders zijn dan het concreet omzetten van een aantal engagementen die België reeds genomen heeft. Op 29 maart 2007 heeft de Belgische senaat een resolutie¹ aangenomen die met name aan de regering vroeg een moratorium van betalingen met onmiddellijke ingang en met bevrozing van de interesten toe te staan voor de bilaterale schuld van ontwikkelingslanden, plus het op touw zetten van een onderzoek naar het moreel verwerpelijke deel van die schulden om deze vervolgens te annuleren. Recenter nog: in de regeringsverklaring van 2011, engageerde de Belgische regering zich eveneens tot het uitvoeren van “een onderzoek naar de schulden en tot het prioritair annuleren van die schulden die aangegaan werden ten nadele van de bevolking²”. Wij vergeten niet dat België meerdere malen geld geleend heeft aan erkende dictaturen zoals het Zaïre van Mobutu, het Indonesië van Suharto, de Filipijnen van Marcos, het Tunesië van Ben Ali, het Egypte van Moubarak, het Gabon van Omar Bongo, het Congo-Brazzaville van Sassou Nguesso, enz...

---

1 Bron : Belgische senaat, Parl. Doc., 3-1507/6, 29 maart

2 http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/searchlist/Regeerakkoord_1_december_2011.pdf , blz. 175

De totale schuldvordering van België ten overstaande van de ontwikkelingslanden bedraagt ongeveer 2 miljard euro³. Twee miljard euro, dat is bijna 5 keer minder dan het bedrag dat in de bank Dexia geïnjecteerd werd teneinde deze van het faillissement te redden.

De inspanning zou trouwens nog minder zijn. Enerzijds, omdat deze schuldvorderingen op de secundaire markt van de hand gedaan worden aan 25 % van hun nominale waarde. Anderzijds, hetgeen werkelijk telt, zijn de jaarlijkse bedragen die België niet meer zal ontvangen ten gevolge van de terugbetaling van die schulden, deze bedragen echter minder dan enkele tientallen miljoenen euro's. Een dergelijke beslissing zou dus geen zware financiële inspanning vergen en de verliezen zouden goed gemaakt kunnen worden door andere maatregelen zoals o.a. het versterken van de strijd tegen de fiscale fraude. In ieder geval vinden wij dat België zijn internationale engagementen moet nakomen⁴.

---

3 2.065.920.000 euro's op 01/01/2013

4 België heeft zich juridisch geëngageerd vanaf 2010 0,7 % van zijn rijkdommen in ontwikkelingshulp te investeren. Met de huidige "besparingen", zou de officiële ontwikkelingshulp onder de 0,5 % van het BBP zakken

Overtuigd dat het bezuinigingsbeleid geen noodzakelijk kwaad is en dat een ander België en een ander Europa mogelijk zijn, ons wel bewust van de noodzaak een echte democratie -bevrijd van de machten van het kapitaal en van alle vormen van onderdrukking- uit te vinden en te installeren, vertrouwend op het vermogen van de burgers om samen over hun toekomst na te denken, roepen wij alle progressieve krachten op deze eisen te steunen en mee te werken aan de dynamiek van dit burgerinitiatief.

Volgende organisaties zijn lid van het platform BAS-ACiDe :

ACRF
AFICo Asbl
ATTAC Liège
Bruxelles Laïque
CADTM
CAL
CEO
Cépag
CGSP Wallonne
CNE
Constituante.be
CSC Brabant Wallon
FGTB Bruxelles
FGTB Liège-Huy-Waremme
FGTB Namur
FGTB Verviers

FGTB Wallonne
IEW
LCR
MMF
Le Monde selon les Femmes
MOC Bxl
Peuple et Culture WB
PTB
Quinoa
Rassemblement R
Réseau Financité
Riposte-CTE
SCI
Théâtre des Rues
Vega
Vie Féminine Bxl

Hoe kan u deelnemen ?

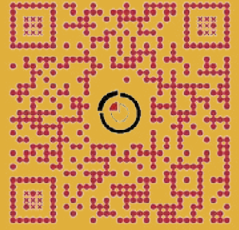
U kunt meehelpen met het Burgeraudit naar de Staatsschuld (BAS) door lid te worden van het platform, door mee te werken met de lokale groep van uw stad of door een nieuwe groep te starten wanneer er nog geen in uw gemeente bestaat. Verschillende hulpmiddelen staan ter uwer beschikking om de principes van dit burgerinitiatief te begrijpen en te verspreiden :

- **De Gids van de Burgeraudit naar de Staatsschuld** heeft als doelstelling lokale groepen in hun dynamiek vooruit te helpen, hen te helpen de sleutelbegrippen van de overheidsschuld te begrijpen en hen hulpmiddelen te leveren voor hun werk op het terrein.
- **De video “Wie profiteert van de schuld ?”** legt op een duidelijke en doeltreffende manier het belang van een Burgeraudit naar de Overheidsschuld uit.
- **De internetsite Burgeraudit** die al het nieuws van de actie en de opgesomde hulpmiddelen groepeerd (www.auditcitoyen.be).

Om mee te werken en voor eender welke vraag of voorstel, aarzel zeker niet ons te contacteren :

acide@auditcitoyen.be

bas@auditcitoyen.be

Groupes locaux :

Arlon
Bruxelles
La Louvière
Liège
Marche-en-Famenne
Mouscron
Namur
Nivelles
Tournai
Verviers
...

contact : acide@auditcitoyen.be

www.auditcitoyen.be

BAS

BURGERAUDIT OVER DE SCHULD